Usuul sadex ah iyo daliiladooda

[الصومالية - soomaali]

Sh. Maxamed Bin Cabdulwahaab

800

Waxa turjumay:

Maxamed Aadam Ibraahim

Tixraacyada:

Maxamed Axmed Cilmi

8003

ثلاثة النصول وأدلتها

الشيخ: محمد بن عبد الوهاب

8003

ترجمة : محمد آدم إبراهيم

مراجعة : محمد أحمد علمي

بسم الله الرحمن الرحيم

Magaca Allaah ayaan ku bilaabay Naxariista guud ku sifaysnaa (bi macnaa u naxariista khalqigiisa dhamaan Muslimiin iyo Gaalaba, Dad iyo Duunyaba) Naxariista gaarkana ku sufaysnaa (bi macnaa Mu'miniinta si gaar ah ugu naxariista Maalinta Aakhiro).

{Fiiro gaar ah: Mu'alifka inta uusan u guda gelin 3 da Masaa'il ee kitaabka ku saabsan yahay wuxuu ka hor mariyay 7 masaa'il oo hor dhac ah, 4 mas'alo oo meel ah iyo 3 mas'alo oo meel ah, Sheekha Mas'alo kasta uu ka hadlaayana wuxuu kuu raaciyay Daliilkeeda oo ah Qur,aanka Kariimka iyo Sunnada Rasuulka scw}

Ogoow Allaah kuu naxariisayee in ay waajib nagu tahay afar mas'aladood barashadooda (yacnii inaan barano):

الأولى : العلم.

Tan koowaad: waa cilmiga.

وهو معرفة الله، ومعرفة نبيه، ومعرفة دين الإسلام بالأدلة.

Waana garashada Allaah, iyo garashada Nabigiisa scw, iyo garashada Diinta islaamka weliba si daliil wadato aan ku barano.

الثانية: العمل به.

Tan labaad : in lagu camal falo cilmiga.

الثالثة: الدعوة إليه.

Tan sedexaad : in Dadka loogu yeero cilmiga.

الرابعة: الصبر على الأذي فيه.

Tan afaraad : in lagu sabro dhibaatada ku jirto arinkaasi.

(Afar taasi arimood barashadooda iyo dhaqan gelintooda ayaa waajib nagu ah dhamaanteena)

والدليل قوله تعالى : ﴿ والعصر ،

Daliilkuna waa qowlkii Allaah kor ahaayee : ((Casirka ayaan ku dhaartay,

إن الإنسان لفي خسر ،

Insaanka khasaaro ayuu ku dhex jiraa

إلا الذين آمنوا

marka laga reebo , kuwa rumeeyay xaqa (Xaqa gartay oona rumeeyay),

وعملوا الصالحات

Camal Wanaagsanna sameeyay (xubnahooda Camal wanaagsan ku sameeyay)

وتواصوا بالحق

isuna dardaarmay Xaqa (isgaarsiiyay Xaqa),

وتواصوا بالصبر ﴾ سورة العصر.

isuna dardaarmay samirka)). Suuratul casri قال الشافعي رحمه الله تعالى : لو ما أنزل الله حجة على خلقه إلا هذه السورة لكفتهم ،

Wuxuu yiri Shaafici Allaah ha u naxariistee: hadii uusan Allaah ku soo dajin lahayn Xujo khalqigiisa korkooda suuradaan mooyaanee way ku filnaan lahayd (yacnii si dhameestiran oo guud ayay suuradaan u hadashay oo waxaa ku dhex sugan afarta arimood ee Bad baadada ay ku jirto qofkii u fiirsada),

وقال البخاري رحمه الله تعالى : باب العلم قبل القول والعمل.

Wuxuuna yiri Bukhaari Allaahii sareeyay ha u naxariistee: baabka Cilmiga wuu ka horeeyaa qowlka iyo camalkaba (wax lagu hadlo iyo wax la sameeyo Cilmiga ayaa ka horeeya).

Daliilkuna waa qowlkii Allaah kor ahaayee : ((Ogoow inuusan jirin Allaah xaq lagu caabudo Allaah mooyaanee, una dambi dhaaf waydii naftaada)) suuratu Muxammed aayada :19aad , فبدأ بالعلم قبل القول والعمل.

Allaah wuxuu ku bilaabay Cilmiga ka hor Hadalka iyo Camalka.

اعلم رحمك الله أنه يجب على كل مسلم ومسلمة تعلم الثلاث هذه المسائل والعمل بهن.

Ogoow Allaah kuu naxariisayee in ay waajib ku tahay Muslim kasta iyo Muslimad kasta Barashada sedexdaan masaa'il iyo ku camal falidoodaba.

الأولى : أن الله خلقنا ورزقنا

Tan koowaad: in uu Allaah ina abuuray uuna na arzuqay

ولم يتركنا هملاً

uusanna nooga tagin macno daro (shaqo la'aan)

بل أرسل إلينا رسولاً

bal wuxuu inoo soo diray Rasuul,

فمن أطاعه دخل الجنة

qofkii adeeca Rasuulka (oona dhinta asigoo adeecaayo Rasuulka) qofkaasi jano ayuu galay,

ومن عصاه دخل النار.

qofkiise caasiya Rasuulka (kuna dhinta caasinimadiisa) qofkaasi naar ayuu galay.

Daliilkana waa qowlkii Allaah kor ahaayee :

((waxaan idin soo dirnay Rasuul idinku markhaati furo (in uu idin soo gaarsiiyay fariintii uu Allaah xagiisa idin kagakeenay)

كما أرسلنا إلى فرعون رسولاً

Sidii aan Fircoon ugu dirnay Rasuul

فعصى فرعون الرسول فأخذناه أخذاً وبيلا ﴾ سورة المذمل آية : 15.

wuu caasiyay Fircoon Rasuulkii (maxaas ka Raacay) waan qabanay Fircoon qabasho daran)) suuratu al muzamil aayada:15aad.

Tan labaad: in uusan Allaah raali ka ahayn in lala wadaajiyo axad cibaadadiisa

لا ملك مقرب ولا نبي مرسل.

lalama wadaajin karo Allaah Cibaadadiisa Malag la soo dhaweeyay (malag Allaah u dhow) iyo weliba Nabi la soo diray (wixii ka soo harana warkoodaba daa).

والدليل قوله تعالى:

Daliilkana waa qowlkii Allaah sareeyey:

﴿ وَأَنَ الْمُسَاجِدُ لِلَّهُ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهُ أَحَدًا ﴾ سورة الجن ، آية : 18.

((Masaajida Allaah baa iska leh hana kula

Baryina Allaah axadna.)) suuratul jinn aayada :18aad.

الثالثة : أن من أطاع الرسول ووحد الله

Tan sedexaad: in qofkii adeeca Rasuulka scw kaliyeeyana Allaah (waxdaaniyada Allaah suga)

لا يجوز له موالاة من حاد الله ورسوله

aysan u banaanayn inuu jeclaado qof la colaytamay Allaah iyo Rasuulkiisa

ولو كان أقرب قريب.

haba ahaado qofkaasi kuwa u dhow kan ugu sii dhow.

Daliilkana waa qawlkii Allaah Sareeyey: ((ma helaysid qawm Rumaynayaan Allaah iyo maalinta aakhiro

يوادون من حاد الله ورسوله

oo jecel cid la colaytantay (oo khilaaftay) Allaah iyo Rasuulkiisa,

ولو كانوا آباءهم أو أبناءهم أو إخوانهم أو عشيرتهم

Haba ahaadeen cidaasi aabayaashooda ama wiilashooda ama walaalahooda (xaga nasabka) ama qaraabadooda (qabiilkooda),

أولئك كتب في قلوهم الإيمان ،

kuwaasi (kuwa rumeeyay Allaah iyo Maalinta aakhiro oo aan qalbiga ka jeclaanin, xiriirinin kuwa la colaytamay oo khilaafay Allaah iyo Rasuulkiisa haba ahaadeen dadka dad u xiga) kuwaasi Allaahu wuxuu quluubtooda ku qoray Iimaanka,

وأيدهم بروح منه

wuxuuna Allaah kuwaasi ku ayiday (ku taageeray) nasri (gargaar) xagiisa ka ahaaday,

wuxuuna Allaah galinayaa kuwaasi janooyin ay dareerayso hoosteeda wabiyo

weliba ay yihiin kuwo ku waaraya Janadaasi dhexdeeda,

kuwaasi Allaah wuu ka raali noqday Ayagana way ka raali noqdeen Allaah,

kuwaasi ayaa ah Kooxdii Allaah uu jeclaa Xizbullaah,

hooy kuwa uu Allaah uu jecel yahay ee ah Xizbullaah ayaga kaligood ayaa ah Kuwa liibaanay)). Suuratu almujaadallah aayada: 22aad.

Ogoow Allaah kuugu hanuuniyee (yacnii haku waafajiyee)

daacadiisa (Daaco = waa inaad la timaado wuxuu ku faray wuxuu kuu diidayna aad ka dheeraato),

أن الحنيفية

Diinta toosan ee baadilka ka leexsan ee ah Diinta kaliyeenta

ملة إبراهيم

ee Diintii Nabi Ibraahiim CS

أن تعبد الله وحده مخلصاً له الدين ،

waa inaad caabudo Allaah kaligiisa weliba adigoo u gaar yeelaya diinta/cibaadada.

وبذلك أمر الله جميع الناس،

Arinkaa (oo ah in Allaah kaligii la caabudo) ayuu Allaah amray dadkoo dhan,

una abuuray li ajligeeda (darteeda) siduu Allaah koreeyee yiri:

Uma abuurin Jinka iyo Insaanka waxaan Cibaadadayda (keliyeentayda) ahayn)) suuratu daariyaat aayada 56aad :

ومعنى يعبدون : يوحدون ،

Way caabudayaan macnaheedana waa : way kaliyeenayaan (ileen Cibaadada hadii aan Allaah loo kali yeelin Cibaado noqon mayso oo waa Shirki),

Waxa ugu wayn uu Allaah amray waa At-tawxiid (kiliyeentiisa),

Tawxiidka waa in Allaah loo kaliyeeyo Cibaadada

Waxa ugu wayn uu Allaah reebay waa A-shirki (wadaajin=in Allaah lala wadaajiyo Cibaadadiisa cid kale)

وهو دعوة غيره معه.

Shirkigana waan in cid kale lala baryo Allaah. {Sheekha wuxuu si gaar ah u soo qaatay Baryada maadaama ay tahay wax Allaah loogu shariig yeelo waxa u badan}.

والدليل قوله تعالى :

Waxaana u daliil ah (in uu Allaah keligiisa uu Cibaado Xaq u leeyahay Cidna aanan lala wadaajin karin}Qawlkiisa sareeyey:

((caabuda Allaah waxna ha la wadaajinina)) An-nisaa,a aayada 36aad.

Hadii lagu dhaho maxay yihiin sedexda usuul ee waajibka ku ah Insaanka garashadeeda (yacnii inay gartaan waajib ku ah)?

فقل: معرفة العبد ربه ودينه ونبيه محمداً صلى الله عليه وسلم

Waxaad tiraahdaa : (waxaa waajib ku ah Insaanka) inuu garto Rabigiisa iyo Diintiisa iyo Nabigiisa scw

Hadii lagu yiraahdana : waa kuma Rabigaaga?

Waxaad tiraahdaa : Rabigeey waa Allaah waana kan i bar baariyay, bar baariyayna dhamaan Caalamiinta (waa wixii Allaah ka soo haray oo dhan) kuna bar baariyay Nicmadiisa. وهو معبودي ليس لي معبود سواه.

Waana Allaaha aan caabudaayo (keligiisa) ma lihi cid kale oo aan caabudaayo oo iiga sukeeyo.

والدليل قوله تعالى:

Daliilkuna wuxuu yahay (in Allaah u yahay Rabi intii Asiga ka soo hartay waxaa daliil u ah) Qawlkiisa koreeyey:

﴿ الحمدلله رب العالمين ﴾ سورة الفاتحة آية :2 ،

Mahad oo dhan waxaa iska leh Allaaha Caalimiinta Rabigooda ahaaday (Allaah mahadinta wuxuu ku muteestay ayuu inoo sheegay waana inuu yahay Bar baariyaha Caalamiinta) suuratul-faatixa aayada 2aad.

Wax kasta oo Allaah ka soo haray waa Caalam

anigana waxaan ahay mid Caalamkaas ka mid ah.

Hadii lagu yiraahdo maxaad ku garatay Rabigaaga?

Waxaad tiraahdaa: (waxaan ku gartay Rabigeey) Aaayaatkiisa iyo Makhluuqaadkiisa,

Aayaatkiisa waxaa ka mid ah Habeenka iyo Maalinta , iyo Qoraxda iyo Dayaxa,

Makhluuqaatkiisana waxaa ka mid ah Samaawaatka todobada ah iyo Dhulka todobada ah

وما فيهن وما بينهما.

iyo wixii ku dhex jira iyo wixii u dhexeeya labadooda.

والدليل قوله تعالى:

Daliilkuna (yacnii in Habeenka iyo Maalinta iyo Qoraxda iyo Dayaxa ay yihiin Allaah Aayaatkiisa waxaa daliil u ah) Qowlkii Allaah ee sareeyey:

((Aaayaatka Allaah (jiritaankiisa iyo qudradiisa) waxaa ka mid ah Habeenka iyo Maalinta iyo Qoraxda iyo Dayaxa,

لا تسجدوا للشمس ولا للقمر

ha u sujuudina Qoraxda iyo Dayaxa

ee u sujuuda Allaaha ayaga abuuray (Qoraxda iyo Dayaxa)

hadii aad tihiin kuwo Allaah keligiisa caabudaayo)) suuratu fusilat aayada : 37 aad.

وقوله تعالى:

Daliilka Makhuluuqaadkiisana waa Qawlkii Allaah koreeyey:

((Rabigiina waa Allaaha ku abuuray Samaawaatka iyo Dhulka lix maalin

ثم استوى على العرش

Ka dibna ka kor noqday Carshiga,

يغشى الليل النهار يطلبه حثيثاً

wuxuuna ku daboolaa Habeenkii Maalinta, wuuna doonaa Habeenkii si deg deg (yacnii Habeenkii wuxuu si deg deg ah u daba socdaa, una daboolaa maalintii),

والشمس والقمر والنجوم مسخرات بأمره

Iyo Qoraxda iyo Dayaxa iyo Xidigaha (intaasi Makhluuqaatka ah ee aayada lagu soo sheegay) waa kuwo ku sakhiran amarka Allaah (yacnii waa kuwo ku shaqeeyo Amarka Allaah),

hooy Allaah ayaana iska leh (keligiisa) Abuurida iyo Maamulka (Makhluuqaatkiisa),

Waxaana Barako batay Allaaha Rabul Caalamiinka ah)). Al –acraaf aayada 54 aad.

والرب هو المعبود.

Rab-bina waa Midka la Caabudo (ee mutaystay in la caabudo).

والدليل قوله تعالى:

Daliilkuna wuxuu yahay Qawlkii Allaah koreeyey :

Dadaw caabuda Rabigiina oo ah Kan idin abuuray adinka

iyo kuwii idinka horeeyay si aad {Allaah}uga baqdaan (Taqwadana waxaa u horeeyo Tawxiidka),

الذي جعل لكم الأرض فراشاً والسماء بناء

Allaahaasoo Dhulka idin kaga yeelay Gogol, Samadiina (idinkaga dhigay) dhismo (idinka sareeya)

وأنزل من السماء ماء فأخرج به من الثمرات رزقاً كم

kana soo dejiyay Samada xageeda Biyo , kuna soo bixiyay Biyahaasi sababtooda Mirihii (intaasi Allaah muxuu u sameeyay?) si ay Rizki idinku noqdaan,

فلا تجعلوا لله أنداداً وأنتم تعلمون ﴾ سورة البقرة آنة : 21 ، 22.

ee ha la mid yeelina Allaah kuwo la mid ah weliba adinkoo og)) (xagiina yaysan ka jirin cid Allaah la mid ah oo Allaah lala meel dhigo) suuratul-baqarah aayada 21,22 aad.

Ibnu Kathiir wuxuu yiri Allaahii sareeyey u naxariisayee :

Abuuraha abuuray Ashyaadaan ayaa ah kan Mudan Cibaadada,

Waxaana ka mid ah nuucyada Cibaadadaee uu Allaah amray sida Islaamka, iyo Iimaanka, iyo Ixsaanka

Waxaana ka mid ah Cibaadada Baryada, iyo Cabsida, iyo Rajada, iyo Tala saaradka,

iyo Rajada (Raghba waa Rajo ay la socoto raadin wixii aad Allaah ka rajaynaysid), iyo Cabsida (Rahba waa Cabsida ay la socoto inaad ka cararto wixii aad ka baqanaysay),

iyo Khushuuca(in qalbiga Allaah loo jebiyo oo loo duleeyo), iyo Cabsida(Khashya waa Cabsida Cilmiga ku dhisan),

iyo Unoqosho (in uu qofka Allaah uu u soo noqdo), iyo Kaalmeesasho, iyo Magan galka,iyo Gar-gaar waydiisho,

iyo Gowraca, iyo Nadarka, iyo waxaa kaloo ka mid intii la soo sheegay waxaan ahayn oo ka mid ah Cibaadada uu Allaah amray dhamaantooda Allaahii Sareeyey ayaa iska leh.

Daliilkuna waa Qawlkii Allaah koreeyay: (Masaajidiina (Meel kastoo Allaah lagu caabudo, ama xubnaha Allaah loogu sajuudo) Allaah ayaa iska leh ee hakula baryina Allaah cidna) al-jini aayada 18,

qofkii u leexiya wax Cibaadada ka mid ah cid aan Allaah ahayn waa Mushrik Gaal ah qofkaasi, (Sheekha wuxuu inoo keenayaa intii Cibaadada ka mid ahayd uu soo sheegay mid kasta Daliilkeeda ayuu hada na siinayaa, wuxuuna ka bilaabayaa Baryada)

والدليل قوله تعالى:

daliilkuna waa Qawlkii Allaah koreeyey:

{Qofkii barya Allaah la jirkiisa ilaah kale (yacnii qofka asigoo Allaah baryaaya hadana cid kale barya qofkii saas yeela)

wax daliil ah u heli maayo,

xisaabtiisana waa uun Rabigiisa agtiisa,

arinkuna wuxuu yahay kuwa Gaalada ma liibaanayaan} Almu,minuun aayada: 117aad.

Xadiithna waxaa ku soo arooray : " Ducadu waa Dhuuxa Cibaadada".

Waxaa kale Daliil u ah Baryada Qawlkii Allaah koreeyey:

{wuxuuna yiri Rabigiina i barya aan idin ajiibee,

kuwa iska wayneeya Cibaadadayda

waxay gali doonaan Naarta Jahanama weliba ayagoo dulaysan} Al-ghaafir : aayada 60 aad.

ودليل الخوف قوله تعالى:

Daliilka Cabsidana waa Qawlkii Allaah koreeyee :

(آل عمران:الآية175).

(haka baqanina kuwa Gaalada ah ee Aniga kaligay iga baqda hadii aad tihiin Mu,miniin} Aala-Cimraan aayada: 175 aad.

ودليل الرجاء قوله تعالى:

Daliilka Rajadana waa Qawlkii Allaah sareeyee :

(qofkii ahaaday mid rajaynaayo la kulanka Rabigiisa

ha sameeyo Camal wanaagsan (camalka wanaagsan waa kan 2 shardi laga helo, kow in Nabi Muxammed scw looga dayanaayo, iyo labo waa in Allaah dartiis loo sameenaayo)

yuuna la wadaajinin Cibaadada Rabigiisa Midna)Al-kahf aayda 110 aad.

Daliilka Tawakal kana waa Qawlkii Allaah sareeyey :

(Allaah tala saarta hadii aad tihiin Mu,miniin) Almaaidah aayada 23 aad,

wuxuu yiri Allaah (Ruuxii tala saarta Allaah wuu ku filan yahay Allaah ruuxaasi talo saartay) Adhalaaq aayada 3 aad.

ودليل الرغبة والرهبة والخشوع قوله تعالى:

Daliilka Rajada iyo Cabsida iyo Khushuuca waa Qawlkiisa Sareeyey :

{waxay ahaayeen kuwo u deg dega Khayraatka (samayntiisa)

oo na Nabaryaan Rajo awgeed (Naxariista Rabigooda ay Rajaynayaan) iyo Cabsi awgeed(ay Carada Allaah ka baqaayaan), waxayna noo ahaayeen kuwo noo khushuucsan(Cida ay u khushuucaayeen waa Allaah keligiisa) suuratul-Anbiyaa aayada 90aad .

Daliilka Cabsidana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{ hana ka cabsanina (Gaalada) ee Aniga keligay iga cabsada (ayuu Allaah yiri),)suuratul-Baqara aayada 150 aad.

ودليل الإنابة قوله تعالى:

Daliilka Soo noqoshadana (in Dambiga laga soo noqdo Allaahna loo soo noqdo inay Cibaado tahayna waxaa daliil u ah)Qawlkii Allaah sareeyey:

{Una noqda Rabigiina Una hogaamsama Rabigiina}Alzumr aayada 54 aad.

Daliilka Kaalmaysigana waa Qawlkii Allaah sareeyey:

{Keligaaga uun baan ku caabudaynaa Keligaaga uun baan ku kaalmo waydiisanaynaa}Al-faatixa aayda 5aad.

Xadiithna waxaa ku soo arooray " Hadii aad Cid kaalmaysanaysid Allaah kaalmayso".

Daliilka Magan galyadana waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{Waxaad tiraahdaa waxaan Magan galeyaa Rabiga Waaga dilaacay}
Al-falaq aayada 1aad.

(waxaad tiraahdaa waxaan Magan galay Rabiga Dadka) Al-naas aayada 1 aad.

Daliilka Gar-gaar dalabkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

(Xusuusta markaad ka Gar-gaar waydiisanayseen Rabigiina oo uu

idinka Ajiibay} Al-anfaal aayada 9aad:

Daliilka Gawracana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{waxaad tiraahdaa Salaadayda iyo Gawracayga

iyo Noloshayda iyo Gayridayda

waxay usugnaatay Allaaha Rabil Caalamiinka ah,

Cid la wadaagtaana ma jirto} Alancaam aayada: 162-163 aad.

Sunnadana waxaa ku soo aroortay "Allaah lacanadyaa Cidii u gawracda Cidaan Allaah ahayn".

Daliilka Nadarkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey wuxuu yiri asigoo amaanaayo Ahlu Janaha kana waramaayo asbaabta ay ku galayaan Janadiisa wuxuu yiri:

(waxay oofiyaan Nadarka

waxayna ka baqana yaan Maalin uu ahaaday Shartiisa mid balaaran) Al-insaan aayda 7aad.

Sedexdii Usuul ee kitaabka ka hadlaayay waxaan inoo dhamaaday qodobkii koowaad ee ahaa Man Rabuka? Hadana waxaa meesheen nooga bilaabanaayo qodobkii labaad oo ah Maa Diinuka?.

الأصل الثاني: معرفة دين الإسلام بالأدلة وهو: الاستسلام لله بالتوحيد.

Asalka labaad waa : In garasho loo yeeshto Diinta weliba si daliil wadato (Kitaabka iyo Sunada Daliil looga heesto) Islaamkuna waa: in Allaah loogu hogaansamo (laysugu dhiibo) Tawxiidka (Keliyeen).

waana inuu qofka Allaah ugu hogaansama Adeecid,

iyo Kaberi noqosho uu ka beri noqonaayo Shirkiga iyo Ehelkiisa,

Islaamkana waa sedex maraatib (heerar) oo kala ah:

Islaamka

, iyo Iimaanka iyo Ixsaanka,

martabad walbana waxay leedahay Arkaan

Arkaanta Islaamka (Tiirarka Islaamka uu ku taagan yahay) waa Shan :

In la qiro lagana marqaati kaco in uusan jirin Allaah Xaq lagu caabudo aan Allaah ahayn, Muxammedna uu yahay Fariin sidihii Allaah,

Iyo in la oogo Salaada, iyo in lala yimaado Zakada,

iyo in la soomo Ramadaan, iyo in loo xajiyo Gurigii Allaah ee Xurmada badnaa. Shantii tiir ee Islaamka ayuu Sheekha mid walba daliil u keenayaa.

Daliilka Shahaadadana waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

(Allaah wuxuu qiray uu cadeeyey uu sheegay uu marqaati kacay (intaba waa lagu fasiray) inuusan jirin Allaah Xaq lagu caabudo aan Asiga ahayn,

Malaa'igtiina sidaasi ayay ku marqaati kacday

iyo Kuwa Cilimga leh ayagana sidaasi (in Allaah Xaq lagu Caabudo aan Allaah ahayn inuusan jirin) ayay marqaati kaceen,

Allaahna waa Mid u taagan Cadaalad,

ma jiro Allaah Xaq lagu Caabudo Asiga mooyee waana Adkaade Falsan) Aala-Cimraan aayada 18aad.

ومعناها:

Laa ilaaha illallaahu macnaheedu waa :

ma jirto Cid Xaq lagu Caabudo Allaah mooyaanee,

"Laa ilaaha " waa diidmo la diidaayo dhamaan wax kasta oo la Caabudo oo ka soo haray Allaah

"illallaahu" waa sugid Cibaadada loo sugaayo Allaah keligiisa

Cid la wadaagtana ma jirto Allaah Cibaadadiisa,

sida uu san u lahayn Cid la wadaatga Mulkigiisa.

Laa ilaaha illallaahu tafsiirkeedana waxa cadeenaayo waa Qawlkiisa Sareeyey:

{ Xus waqti uu (Nabi) Ibraahiim ku yiri Aabihiisa iyo Qawmkiisa

aniga bari ayaan ka ahay waxaad Caabudaysaan (oo dhan)

Allaahii i abuuray mooyaanee,

Asiga ayaana i hanuunin doono (Xaqa i tusin doona),

wuxuuna ka dhigay (Ibraahiim cs) Kalimadaasi (Tawxiidka)

Kalimad baaqi ku ah Duriyadiisa dhexdeeda (Dadkii Asiga ka farcamay)

si ay ugu soo noqdaan (Tawxiidka)}. Suurada Al-zukhruf aayadaha 26,27,28.

Waxaa kaloo Daliil u ah Qawlkii Allaah sareeyee : { Waxaad dhahdaa (Nabiyaw) Ahli Kitaaboow

u kaalaya Kalimad

aan u simanahay anaga iyo adinkaba oo ah

أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ

inaynaan caabudin Allaah mooyee, وَلا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًاً

oo aynaan u shariik yeelin (Allaah) waxba,

وَلا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ

kana yeelanin qaarkeen qaarka kale Rabiyaalo Allaah sukadiisa,

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴾ { آل عمران: 64}.

haday jeedsadaana waxaad dhahdaan marag ka ahaada inaan anaga Muslimiin nahnay} Aala-Cimraan aayda 64.

ودليل شهادة أن محمداً رسول الله قوله تعالى:

Daliilka Shahaadatu anna Muxammeda Rasuulullaah na waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{ Dhab ahaantii waxaa idin yimid Rasuul idinka mid ah

ayna ku daran tahay (ay dhibayso) waxa idin dhibaayo,

idinkuna dadaalaayo (inaad hanuuntaan),

una turid iyo naxariis badan oo kaliya Mu'miniinta} Al-tawba aayada 128 aad.

Macnaha in la marag furo in Muxammed Rasuulkii Allaah hayana waa :

in lagu adeeco wuxuu amray,

iyo in laga rumaysto wuxuu sheegay,

iyo in laga fogaado wixii uu dadka uu ka reebay uuna ka eryay,

iyo inaan Allaah lagu caabudin wuxuu sharciyeeyay mooyaanee

Daliilka Salaada, iyo Zakada, iyo Tafsiirka Tawxiidka waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

lama amrin(Dadkana) inay Allaah caabudaan mooyaanee

مخلصین له الدین

weliba ayagoo u barax tiraayo diinka (Cibaadada)

حنفاء

ayagoona ah kuwo shirkiga ka soo leexanaayo (oo xaga Tawxiidka u soo leexanayaan),

ويقيموا الصلواة ويؤتوا الزكاة

iyo in ay Salaada oogaan, iyo inay bixiyaan Zakada,

وذلك دين القيمة ﴾ (سورة البينة، الآية:

15

arinkaasina waa Diinta toosan.}Suuratul-bayinah ayada 5aad

Daliilka Soonkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{Kuwa (Xaqa) rumeeyoow waxaa la idinku waajibiyay Soonka

sidii loogu waajibiyey kuwii idinka horeeyey

si aad Allaah uga cabsataan} Suuratul-Baqara aayda 183aad.

Daliilka Xajkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{Allaahna wuxuu ku leeyahay Dadka inay xajiyaan Baytka

Cidii awooda Wadada (Ruuxii awood u leh waa ku waajib hal jeer inta uu nool yahay),

Ruuxii Gaaloobana Allaah wuu ka deeqtoon yahay Caalamka.}Aala-Cimraan aayada 97.

Martabada labaad waa : Iimaanka,

waana dhowr iyo todobaatan laamood,

waxaana ugu sareeyo Qawlka laa ilallaahu,

waxaana ugu hooseeyo in laga leexiyo wixii Dadka dhibaayo Wadada,

Xishoodkana waa qayb ka mid ah Iimaanka .

Tiirarkiisuna waa lex:

inaad rumayso Allaah, iyo Malaa'igtiisa, iyo Kutubtiisa, ورسله، واليوم الآخر، وتؤمن بالقدر خيره وشره

iyo Rusushiisa, iyo waa inaad rumayso Qadarka Kiisa wanaagsan iyo Kiisa xun

والدليل على هذه الأركان الستة قوله تعالى:

Waxaana u Daliil ah lixdaan Arkaan Qawlkii Allaah Sareeyey :

﴿ لَيْسَ الْبِرَ ۚ أَنْ تُولَّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

Ma ahan Sama falku inaad u jeedisaan wejiga Qorax ka soo bax iyo Qorax u dhac

laakiinse sama falku waa Cidii Allaah rumeesa, iyo Maalinta Aakhiro,

iyo Malaa'igta, iyo Kutubta, iyo Anbiyada) Al-baqarah aayda 177 aad.

Daliilka Qadarkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{ wax kasta waxaan ku abuurnay Qadar} Al-qamar aayda 49 aad.

Martabada sedexaad waa : Ixsaanka, wuxuuna leeyahay hal rukni wuxuuna yahay:

"Inaad u caabudid Allaah sidii adigoo arkaayo oo kale,

hadii aadan arkaynin Allaah asiga ayaa ku arka"

Daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

{ Allaah wuxuu la jiraa kuwa ka Cabsada iyo kuwa Allaah u caabuda sida ayagoo arkaayaan oo kale}Al-naxal:128

وقوله:

Waxaana Daliilka ka mid ah Qawlkii Allaah Sareeyey:

(Talo saaro Allaah Adkaada ee Naxariista *

eena ku arka markaad kacaysid,*

iyo ku dhex gad gadoonkaaga kuwa tukanaayaan,*

Allaahna waa Maqal badane Ogaal badane) Al-shucaraa: aayada217-220.

وقوله:

Waxaana Daliilka ka mid ah Qawlkii Allaah Sareeyey:

{ ma ahaatid (Nabiyaw) arin dhexdiisa(arin Diimeed ama mid Aduunyo), umana aqrisid Qur,aan arinkaa dartii,

Camalna ma samaysaan (Muslimiineey iyo Nabiyow) hadii aad saas sameesaan (oo arin dhexdiisa aad ahaato ama arinkaa daraadiisa aad Qur,aan u aqriso ama camal uun aad la timaadaan aad samaysaan , intaasi hadii aad samaysaan ama wax ka mid ah maxaa xigaayo?)

waxaanu dushiina ku ahaanay Kuwo Goobjoogayaal ah oo idinka warhaayo markaad dhex gelaysaan arinkaasi}(Allaah wuxuu si daliil Kalaamkiisa ah inoogu sheegay in wax walba aan samaynayno uu Shaahid ka yahay uuna ogyahay) Suuratu Yuunis aayada 61aad.

Daliilka Sunada ku soo aroorayna (sedexda martabadood ee Diinta

Islaamka, Al-Islaamu, Al-Iimaanu iyo Al-Ixsaanu daliilkooda xaga sunadana wuxuu yahay):
Xadiithkii Jibriil cs ee Caanka ahaa (Xadiithka Jabriil ma warinaayo ee Su,aalaha xadiithka ku jira ayuu Nabiga scw waydiinayay si uu Dadka u baro) Cumar uu ka sugnaaday rc wuxuu yiri:

بینما نحن جلوس عند رسول الله صلی الله علیه علیه وسلم ذات یوم

Anagoo la fadhina Rasuulki Allaah scw maalin maalmaha ka mid ah

إذ طلع علينا رجل شديد بياض الثياب،

Waxaa nagu soo baxay Nin ay darantahay cadaanta dharkiisa,

شدید سواد الشعر لا یری علیه أثر السفر

ay daran tahay madawnaanta timihiisa, aan lagu arkin raad safar,

و لا يعرفه منا أحد،

mid naga mid ah uusan garanaynin,

حتى جلس إلى النبي صلى الله عليه وسلم

ilaa uu hor fariistay Rasuulka scw

فأسند ركبتيه إلى ركبتيه،

Wuxuu ku tiiriyay labadiisa jilib labada jilib ee Rasuulka scw,

Wuxuuna dul saaray labadiisa cumaacumood(gacmood) labada cajar ee Rasuulka scw, wuxuuna yiri:

Muxammadoow iiga waran Islaamka (Islaamku waa maxay?)

Wuxuu yiri Rasuulkii Allaah scw

"Islaamku waa inaad marag kacdo inuusan jirin Allaah Xaq lagu caabdu aan Allaah ahayn, وأن محمدا رسول الله ،

Muxammedna uu yahay Rasuulkii Allaah,

وتقيم الصلاة ، وتؤتي الزكاة ، وتصوم رمضان ،

Oogtidna Salaada, lana timaadid Zakada, soontidna Ramadaan,

وتحج البيت إن استطعت إليه سبيلاً"

iyo aad xijidid Baytka hadii aad u awoodid wado"

قال: صدقت ،

Wuxuu yiri (Jibriil): waad runsheegtay,

فعجبنا له يسأله ويصدقه.

(Cumar wuxu yiri) waan la yaabnay (ninkaasi) wuu waydiinayaa hadana run baad sheegtay ayuu leeyahay.

Wuxuu yiri (Jibriil): iiga waran Iimaanka, wuxuu yiri Rasuulka scw:

Waa inaad rumaysaa Allaah iyo Malaa,igtiisa, iyo Kutubtiisa, iyo Rusushiisa, واليوم الآخر ، وتؤمن بالقدر خيره وشره" ،

iyo Maalinta Aakhiro, iyo inaad rumaysaa Qadarka kiisa wanaagsan iyo kiisa xunba".

قال: صدقت ، قال: فأخبرني عن الإحسان ،

Wuxuu yiri (Jibriil): waad runsheegtay, wuxuu yiri (Jibriil): iiwaga waran Ixsaan xagiisa,

قال: "أن تعبد الله كأنك تراه ،

Wuxuu yiri Rasuulka scw: waa inaad u caabudid Allaah sidii adigoo arkaayo oo kale,

فإن لم تكن تراه فإنه براك"،

hadii aadan arkaynin (ku xisaabtan) asigaa ku arkaayo",

قال: فأخبرني عن الساعة،

Wuxuu yiri (Jibriil cs): iiga waran Saacada (Qiyaamaha) xageeda?

قال ما المسئول عنها بأعلم من السائل ،

Wuxuu yiri (Rasuulka scw) ma ahan kan laga waydiinaayo Saacada mid kaga aqoon badan midka waydiinaayo (yacnii wax kama ogi)

قال: فأخبرني عن أماراتها

Wuxuu yiri (Jibriil cs) iiga waran Calaamadaheeda

Wuxuu yiri (Rasuulka scw): inay dhasho Adoonta Sayidkeeda,

وأن ترى الحفاة

Iyo inaad aragtid kuwa kabaha la,

العراة

ee qaa-qaawan

العالة

ee cayrta ah (fuqarada ah)

رعاء الشاء

ee ari jirka ah

يتطاولون في البنيان"

oo u kala dheereenayaan (isugu faanayaan) dhismayaasha"

قال: فمضى فلبثنا ملياً فقال:

Wuxuu yiri (Cumar rc): wuu dhaqaaqay (Ninkii) waynu nagaanay wax yar (yancii wax yar iyadoo ay ka soo wareegtay dhaqaadidii ninka) ayaa wuxuu yiri (Rasuulkii scw):

"ياعمر أتدري من السائل"؟

"Cumaraaw ma garanaysaa qofkii su,aalaha i waydiinayay?

قلت: الله ورسوله أعلم،

Waxaan dhahay: Allaah iyo Rasuulkiisa ayaa og,

Wuxuu yiri (Rasuulka scw): waa Jibriil oo idinku yimid inuu idin baro arinka Diinkiina"}.

Asalka sedexaad (waa sedexdii asal ee uu kitaabka ku saabsanaa kiisii u dambeeyay) waa garasho Nabigiina Muxammed scw aad garataan, waana (Abtirsiimihiisa)

محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم وهاشم من قريش، وقريش من العرب، والعرب من ذرية إسماعيل، إبن إبراهيم الخليل، عليه وعلى نبينا أفضل الصلاة والسلام.

Muxammed Bin Cabdullaahi Bin Cabdulmudalib Bin Haashim, Haashimna Quraysh ayuu ka mid yahay, Qurayshna Carab ayay ka mid tahay, Carabna waa Durayadii(Dadkii ka farcamay) (Nabi) Ismaaciil cw, Inankii (Nabi) Ibraahiim Al-khaliil, ha ahaato korkiisa (Nabi Ibraahiim) iyo Nabigeena (Muxammed) korkiisa

Naxariis iyo Nabad galyo mida ugu dheeraadka badan.

Cimrigiisa wuxuu gaaray Rasuulka scw): sedex iyo lixden sano,

waxaa ka mid ah afartan sano Nabinimada ka hor,

Iyo sedex iyo labaatan sano uu ahaa Nabi iyo Rasuul,

Waxaa Nabi lagaga dhigay Iqra (yacnii markii ay ku soo degtay

suuratada iqra bilawgeeda markaas ayuu nabi noqday),

waxaana lagu soo diray Mudathir (yacnii markii ay ku soo degtay aayadaha hore ee suuratul-Mudathir markaas ayuu Rasuul noqday),

وبلده مكة ،

Beledkiisa wuxuu ahaa Makkah وهاجر إلى المدينة.

, wuxuuna u haajiray Madiinah.

بعثه الله بالنذارة عن الشرك ،

wuxuu u soo saaray Allaah Rasuulka scw inuu (Dadka) kaga digo Shirkiga,

Uguna yeero (Dadka) Tawxiidka.

Daliilkuna waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{Nabiga is dadadayoow*

istaag oo dig*

Rabigaagana waynee*

dharkaagana daahiri

Xumaantana (Shirkiga iyo Asnaamta) ka haajir *

hana mana sheeganin adiga ooy kuula badan tahay waxaad sameesay *

Rabigaana u Samir) Al-Mudathir aayad 1-7.

Macnaha {Kac oo dig}na waa : inuu ka digo Shirkiga uguna yeero (Dadka) Tawxiidka.

{Rabigaaga wayneeyna} macnaheeda waa: ku waynee Rabigaaga Tawxiidka,

{Dhargaagana daahiri}macnaheeduna waa: ka

daahiri Acmaashaada (waxaa aad qabanaysid) Shirkiga.

{Sanamyadana ka haajir} Ar-rujz macnaheedana waa: Asnaamta (Wa hajruhaa) na macanaheedu waa (tarkuhaa) ka tagideeda (yacnii in laga tago Asnaamta),

والبراءة منها وأهلها.

iyo in laga beri noqdo Asnaamta iyo Ehelkeeda.

أخذ على هذا عشر سنين يدعو إلى التوحيد

Wuxuu ku qaatay (Rasuulka scw) arinkaan toban sano inuu Tawxiidka (Dadka) ugu yeero

Tobanka (sano) ka dibna waxaa loo qaaday Rasuulka scw Samada

Waxaana lagu soo waajibiyey Shanta Salaadood,

Makko wuxuu ku dukaday (Rasuulka scw) sedex sano

وبعدها أمر بالهجرة إلى المدينة .

Ka dibna waxaa la amray inuu u haajiro xagaa iyo Madiinah.

Hijradana waa : ka guuritaan laga guuro Balad Shirki loona guuro Balad Islaam

Hirjadana waa ku waajib umadaan dusheeda

inay ka hijroodaan Balad Shirki una hijroodaan Balad Islaam,

وهي باقية إلى أن تقوم الساعة .

Hijradana waa mid baaqi ah oo sii jiraysa ilaa ay ka dhacqo Saacada

Daliilkana waa Qawlkii Allaah T: {kuwa ay oof sanayso Malaa,igta

Ayagoo nafsadahooda dulmiyay

Waxay yiraahdeen (Malaa,igta) maxaad ku sugneedeen

Waxay dhaheen waxaanu ahayn kuwo lagu tabar yareeyey Dhulka اقَالُه ۱

(Malaa,igtii) waxay yiraahdeen أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً

miyaysan ahayn Arlada Allaah mid balaaran

oo aad u haajirtaan (kuwii ayagoo haajiri kara hijroon waayeen muxuu Allaah ku sheegay ? Waatanaa jawaabta)

فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيراً *

Kuwaasi meesha ay u hoyanaayaan waa Jahanamo meel loo noqdana Jahanama ayaa u xumaatay*

Marka laga reebo kuwa aantabarta lahayn

oo ka mid ah Raga iyo Dumarka iyo Caruurta

Ee aan awoodin Xeelad (ay kaga baxaan dhulka Gaalada) kuna toosi karin Jidka (Qaab ay wadamada Islaamka ay ku gaaraan aan awoodin kuwaani Allaah ayaa u cudur daaray oo wuxuu yiri)

Kuwaasi Allaah wuxuu mudan yahay inuu ka Cafiyo

Allaahna wuxuu ahaaday Mid Cafis badan oo Dambi dhaafid badan.}Al-nisaa 97-99

وقوله تعالى:

(Waxaa kaloo Daliil u ah in hijradu ay waajib tahay) Qawlkii Allaaha Sareeyey:

{Adoomadaydiyeey Kuwa Xaqa Rumeeyow

Arladayda way balaaran tahay ee Aniga Keligay Tcaabuda} Al-

Cankabuut:56

Wuxuu yiri Albagawiyo rx:

sababta ay ku soo degtay aayadaani waa Muslimiintii Makka joogtay oo aan hijroonin,

ناداهم الله باسم الإيمان.

Allaah wuxuu ugu dhawaaqay kuwaasi magaca Iimaanka

والدليل على الهجرة من السنة قوله صلى الله عليه وسلم:

Daliilka Hijrada ku soo arooray ee dhanka Sunadana waa Qawlkii Rasuulka scw wuxuu yiri:

لا تنقطع الهجرة حتى تنقطع التوبة

"Hijradu go,i mayso ilaa ay Tawbada ka go,do,

ولا تنقطع التوبة حتى تطلع الشمس من مغربها".

Tawbadana (si guud) uma xirmayso ilaa ay Qoraxda ka soo baxdo halka ay u dhacdo".

فلما استقر بالمدينة

Markuu Rasuulka scw nagaaday (sal dhigtay) Madiinah

أمر ببقية شرائع الإسلام مثل:

waxaa la amray Axlaamka Islaamka intii harsanayd sida: الزكاة، والصوم، والحج، والجهاد والآذان،

Zakada, iyo Soonka, iyo Xajka, iyo Jihaadka iyo Aadaanka,

والأمر بالمعروف

iyo Wanaag farida

والنهي عن المنكر

iyo Xumaan reebida

وغير ذلك من شرائع الإسلام

iyo wixii kaloo aan intaasi ahayn oo ka mid ah Sharaa,icda Islaamka

أخذ على هذا عشر سنين

Wuxuu ku qaatay arinkaan toban sanadood

ka dibna waa la oofsaday Rasuulka scw.

ودينه باق،

Diintiisana waa Baaqi (oo way jirtaa ma aysan dhimanin),

وهذا دينه،

waana tanaa Diintiisa (ina dhextaala),

لا خير إلا دل الأمة عليه،

Khayr uusan umada u sheegin ma jirto,

ولا شر إلا حذرها منه،

Shar uusan uga diginna ma jirto,

Khayrkii uu (ummada) tusiyayna (uu u sheegayna) waa : Tawxiidka,

iyo dhamaan wixii uu Allaah uu jecelyahay raalina uu ka yahay.

Shartii uu (ummada) uga digayna waa : Shirkiga

وجميع ما يكرهه الله ويأباه.

iyo dhamaan wixii Allaah uu neceb yahay uuna diidaayo.

Allaah wuxuu (Nabi Muxammed scw) u soo saaray Dadka oo dhan,

Wuxuuna Allaah ku waajibiyay inay adeecaan (Nabi Muxammed scw) dhamaan Mukalifiinta : Jinka iyo Insiga,

والدليل قوله تعالى:

Daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey :

(waxaad tiraahdaa Dadaw waxaan ahay Rasuulkii Allaah oo adinka oo dhan la ii kiin soo diray) {suuratul-Acraaf aayada 158}.

Wuxuuna Allaah (Nabi Muxammed) ku dhamaystiray Diinka,

والدليل قوله تعالى:

Daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{Maanta ayaan idin dhamaystiray Diinkiina,

waxaana ku dhamaystiray dushiina Nicmadayda,

waxaana idinkaga raali noqday Islaamka Diin ahaan} suuratul-Maa,idah aayda 5aad.

والدليل على موته صلى الله عليه وسلم قوله تعالى:

Waxaana u Daliil ah geerida Rasuulka scw Qawlkii Allaah Sareeyey:

(waxaad tahay (Nabi Muxammedaw) mid dhimanaayo ayagana waa kuwo dhimanaayaan) Al-zumr, aayda 30 aad

{Kadibna Maalinta qiyaamo Rabigiina agtiisa ayaad ku doodaysaan} Al-Zumr, aayada 31 aad.

Dadkana marka ay dhintaan dib ayaa loo soo saarayaa,

Waxaana u Daliil ah (in Dadka dib loo soo saaraayo) Qawlkii Allaah Sareeyey:

{ Xageedaan (Dhulka) idinka abuurnay,

dhexdeedaana idinku celinaynaa,

Xageedaana (Dhulka) idinka soo bixinaynaa markale} suuratu Daah, aayada :55aad,

Waxaa kaloo u daliil ah Qawlka Allaah Sareeyey:

Allaahna wuxuu idinka soo dhaliyay (inka soo saaray) Dhulka soo dhalin (soo saarid)*

{ka dibna wuu idinku celinayaa dhexdeeda wuuna idinka soo saarayaa soo saarid} suuratu-Nuux aayadaha 17-18.

وبعد البعث

Isa soo saarida ka dibna

محاسبون

(Dadka) waa kuwo la xisaabinaayo

ومجزيون بأعمالهم،

laguna abaalmarinaayo Acmaashooda (wixii ay horey u soo shaqeesteen),

Waxaana u Daliil u ah Qawlkii Allaah Sareeyey:

{si uu uga abaal mariyo kuwii xumaanta sameeyay wixii ay sameeyeen

Ugana abaal mariyo Kuwii wanaaga sameeyeen Wanaag}Al-najm:31

Qofkiina beeniya Isa soo saarida wuu gaaloobay,

Daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{waxay sheegteen kuwii gaaloobay inaan la soo saareenin

Waxaad tiraahdaa haaye waxaan ku dhaartay Rabigeey waa la idin soo saarayaa oo la idin kaga waramayaa wixii aad camal fasheen arinkaasina Allaah waa mid u fudud}suuratu-Altagaabun aayada7.

وأرسل الله جميع الرسل مبشرين ومنذرين

Allaah wuu soo diray Rususha xaala ay yihiin kuwo bishaareenaya iyo kuwo digayayaaal

والدليل قوله تعالى

daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey

{Waa Rusulo bishaareeyayaal iyo digayayaal ah

si aysan Dadka xujo ugu yeelan Allaah ka dib Rasuulada} suuratu Al-nisaa aayada 165.

Kooda ugu horeeyay waa Nuux cs,

kooda ugu dambeeyeyna waa Muxammed scw

Daliilka inuu kooda ugu horeeyey Nuur cs yahayna waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

{anagaa kuu waxyoonay sidaan ugu waxyoonay (Nabi) Nuux iyo

Nabiyadii ka dambeeyay} Al-nisaa aayada 163.

Ummad walbana wuxuu allaah u soo saaray Rasuul laga soo bilaabo Nuux cs ilaa Muxammed cs,

Amraya Dadka Cibaadada Allaah keligiisa,

kana reebaya Cibaadada Daaguutka (waxkastoo Allaah sukadiisa la caabudo),

والدليل قوله تعالى:

Daliilkana waa Qawlkii Allaah Sareeyey:

(dhab ahaantii waxaan ka soo dhex saarnay Ummad walba Rasuul (ula jeedada loo soo saarayna waa)

inay caabudaan Allaah kana dheeraadaan Daaguutka} Al-naxl aayada 36 aad.

وافترض الله على جميع العباد الكفر بالطاغوت والإيمان بالله.

Wuxuuna Allaah ku waajibiyey dhamaan Adoomada inay ku kufriyaan Daaguutka, rumeeyaanna Allaah.

Wuxuu yiri Ibnu-Alqayim rx Daaguutka waa:

wixii uu Adoonka ka gudbo xadkiisa kaasoo ah mid la caabudo

ama mid laraaco, ama mid la adeeco,

Dawaagiit kana way badan yihiin madax doodana waa shan (shanta golaha sare ee dawaagiitka) waa:

Ibliis Allaah lacanadyee,

liyo qofkii la caabuda asigoo raali ka ah,

Iyo qofkii Dadka ugu yeera Cibaadada nafsadiisa,

ومن ادعى شيئاً من علم الغيب؛

Iyo qof sheegta wax ka mid ah Cilmiga Maqan,

Iyo qof dadka ku kala xukmiya (ugu kala gar qaada) wixii Allaah soo dejiyay waxaan ahayn.

والدليل قوله تعالى:

(in ay waajib tahay in lagu kufriyo Daaguutka lana rumeeyo Allaah) waxaa daliil u ah Qawlkii Allaah Sareeyey:

{qasab ma aha Diinta (gelideeda),

Hanuunka (Iimaanka) wuu ka cadaaday (ka soocmay) Baadida (Gaalnimada)

Qofkii ku kufriya Daaguutka,

rumeeyana Allaah,

dhab ahaantii Qofkaasi wuxuu qabsaday Guntintii adkeyd} Albaqra aayada 256aad.

Kanina waa macnaha Allaah Xaq lagu caabudo ma jiro Allaah mooyaanee.

Xadiithna waxaa ku sugnaatay

" Arinka (Diinka) madaxiisa waa Islaamka (Tawxiidka),

وعموده الصلاة

tiirkiisana waa Salaada,

وذروة سنامه الجهاد في سبيل الله".

baarka kuruskiisana waa Jihaadka Wadada Allaah".

Allaah ayaana Ogaan badan, Nabad galyo iyo Naxariis/Amaan Nabi Muxammed dushiisa iyo Ahalkiisa iyo Asaxaabtiisa ha ahaato.

Walaalahayga aan Islaamka ku walaalawnayow Kitaabkii Al-Usuulu thalaatha meeshaani ayuu noogu dhamaaday, wixii aan haleelay sax iyo wanaag ah Allaah ayaa ii sakhiray, wixii aan dhinac maray oo aan khaldayna waxay ka timid Nafsadayda gaabiska badan, Camal kasta oo Rabi raali ka yahay oo aan samaynaynana mid aan Allaah Ridahiisa ku dalbeeno Allaah nooga dhigo, intaasi ka dib wixii aan baranay ku camal falkooda ayaa ina hor yaalo hada iyo gaarsiintiisa iyo ku sabrid wixii cagabado ah oo aynu kala kulano.

Waa walaalkiina aad Diinta ku walaalawdeen Muxammed Aadam Ibraahim oo idinka dalbanaayo inaad Allaah uga baridaan Asiga

IslamHouse • com

iyo Ahalkiisa inuu waafajiyo Aduun iyo Aakhiro wuxuu Allaah raali ka yahay Ayagana ay Raali ka yihiin.

Wixii su'aal, sixid ama suluugmo ah oo ku saabsan Kitaabkan fadlan ku soo hagaaji emailkan :

shaakir123@hotmail.com

somali@islamhouse.com